De rol van de huisarts in screening van depressie bij adolescenten: praktische toepassing van de PHQ-9 vragenlijst

Haio: Houben Amber , KUL
Promotor: SPITAELS David , KUL
Praktijkopleider: ARNOUTS Paul , Bayens Kris , Vermeire Sam

Context: Depressie is een veelvoorkomende mentale aandoening met een piekincidentie in de adolescentie. In Vlaanderen is er een groeiende behoefte aan vroegdetectie en preventieve strategieën, aangezien de wachttijden voor gespecialiseerde psychologische zorg lang kunnen zijn. Huisartsen spelen een cruciale rol in de eerste lijn, maar er is een gebrek aan gestandaardiseerde screeningsinstrumenten binnen de huisartspraktijk.

Onderzoeksvraag: Deze studie onderzoekt de praktische toepassing van de PHQ-9-vragenlijst als screeningsinstrument voor depressie bij adolescenten tussen 16 en 18 jaar.

Methode: We voerden een observationele studie uit waarbij adolescenten in drie huisartsenpraktijken de PHQ9-vragenlijst invulden. De steekproef omvatte 16 tot 18-jarige jongeren met een globaal medisch dossier (GMD) bij de deelnemende praktijken. De gegevens werden geanalyseerd met statistische methoden om de frequentie en ernst van depressieve symptomen in kaart te brengen. Daarnaast werd nagegaan in hoeverre jongeren met verhoogde scores bereid waren om verdere hulp te zoeken.

Resultaten: Van de 34 respondenten vulden 28 de volledige vragenlijst in. De gemiddelde PHQ-9-score was 8.52, waarbij 39% van de deelnemers een score had die wijst op minstens een matige depressie. Vrouwen scoorden significant hoger dan mannen. Er werd echter geen significante correlatie gevonden tussen leeftijd, studieniveau en de PHQ-9-score. Opvallend was dat slechts een beperkt aantal jongeren met verhoogde scores aangaf gecontacteerd te willen worden voor verdere opvolging

Conclusie: De resultaten van onze steekproef tonen aan dat een aanzienlijk aantal adolescenten symptomen van depressie vertoont. Hoewel de PHQ-9 een eenvoudig en praktisch hulpmiddel lijkt voor screening in de huisartsenpraktijk, blijken er nog aanzienlijke drempels te bestaan voor hulpzoekgedrag onder jongeren. Dit onderstreept de noodzaak van verder onderzoek naar laagdrempelige en effectieve interventies in de eerstelijnszorg. Huisartsen kunnen een belangrijke rol spelen in preventie en vroegdetectie, maar er is nood aan bijkomende strategieën om de toegankelijkheid en acceptatie van screening en begeleiding te verbeteren.